

Hobéon

Jubileumspecial

september 2023

30 jaar Huis van het Onderwijs

Al meer dan dertig jaar (1991-2023) levert Hobéon denkracht aan onderwijsinstellingen. Met wat we bereikt hebben, willen we onder de vleugels van moederbedrijf Kiwa verder doorgroeien in onze activiteiten, zowel in Nederland als daarbuiten en op alle onderwijsniveaus. In dit magazine laten we ons dienstenpalet zien en laten we een aantal van onze klanten uitgebreid aan het woord komen. Want wie Hobéon denkt, denkt verder. Veel leesplezier!

**Interne audits
mbo, een
goede try-out
voor aanvang
inspectiebezoek**

Interview met
ROC Rivor

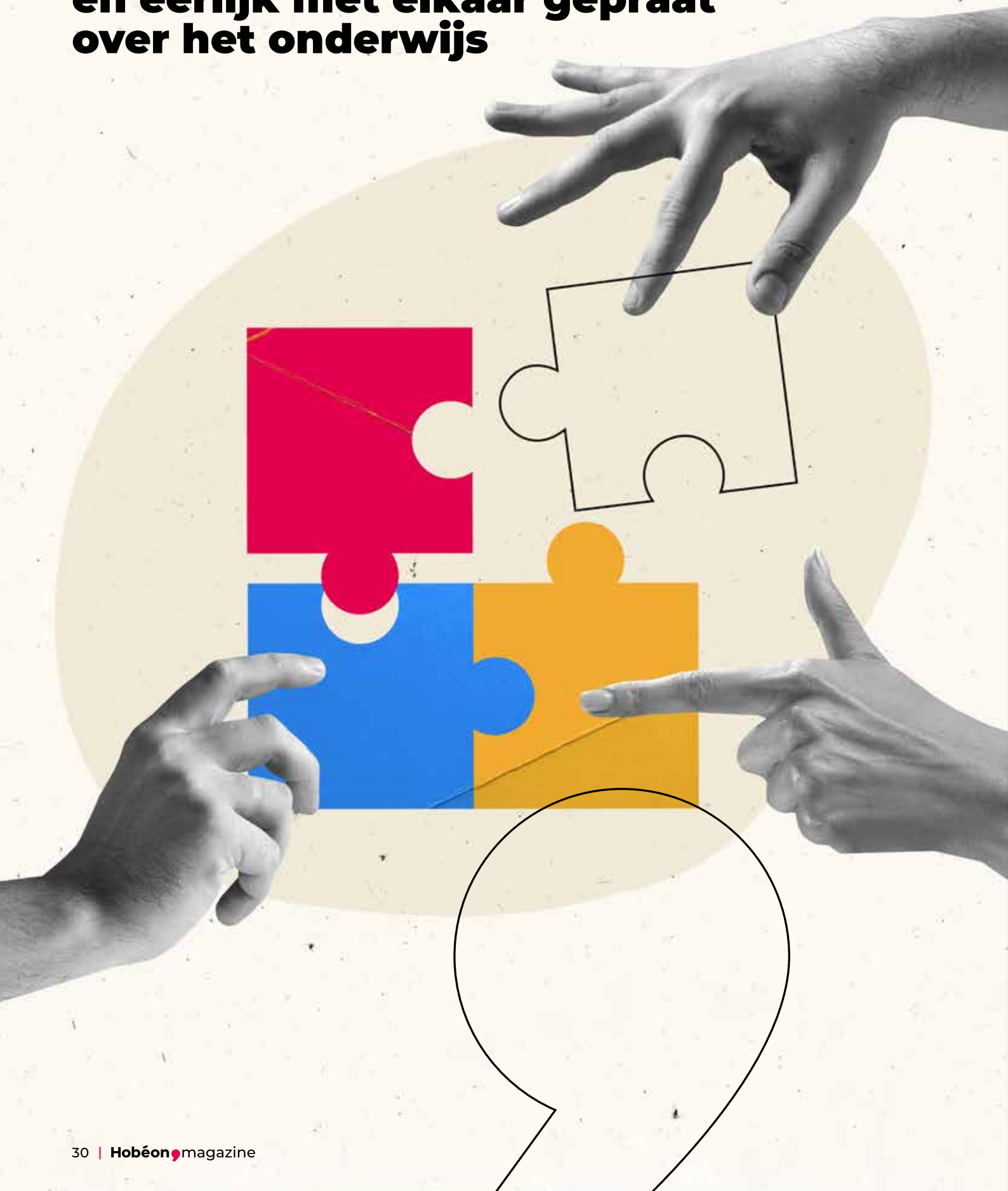
**Het Teaching
& Learning
Network
Hogeschool
Utrecht**

Innovatie en
professionalisering met
één been in de praktijk

**Aanvraag
nieuwe opleiding**
Begeleiding Erasmus
Universiteit Rotterdam

Er zijn geen verborgen agenda's en er wordt open en eerlijk met elkaar gepraat over het onderwijs

Interview

met **Menno Alberts** en **Gerard Meyer**.

Door **Heleen Hanssens** en **Inge van der Hoorn**.

Een goede try-out voor
aanvang van het inspectiebezoek

Interne audits mbo

ROC Rivor biedt de opleiding Eerste Autotechnicus (niveau 3, BBL) op twee locaties aan: op de eigen locatie van ROC Rivor in Tiel en tevens via Gilde Vakcollege Techniek in Gorinchem. In 2020 werd de opleiding in Tiel door de Inspectie van het Onderwijs als zwak beoordeeld. Deze opleiding is inmiddels gestopt. In september 2022 bezocht de Inspectie de opleiding in Gorinchem. ROC Rivor vroeg Hobéon om in voorbereiding op het inspectiebezoek een interne audit uit te voeren. Het doel van de interne audit was om te beoordelen of de opleiding die door Gilde Vakcollege Techniek wordt aangeboden, voldeed aan de kwaliteitseisen die de onderwijsinspectie stelt en om inzicht te krijgen in de stappen die de opleiding nog zou moeten zetten in aanloop naar het inspectiebezoek.

Met welk doel is de samenwerking tussen ROC Rivor en Gilde Vakcollege Techniek ontstaan?

"De samenwerking is op natuurlijke wijze ontstaan vanuit een wens van Gilde Vakcollege Techniek om leerlingen langer in huis te houden en hen de mogelijkheid te bieden om een startkwalificatie niveau 2 af te ronden", vertelt Gerard. Menno vult aan dat ze merkten dat zodra de leerlingen het vmbo met goed gevolg hadden afgerond, ze vertrokken naar andere ROC's en dat die aansluiting niet optimaal was. Er was sprake van overlap. "Ze kregen daar lesstof aangeboden die ze bij ons in het derde jaar al hadden gehad. Daar werd door de andere opleidingen niet op geanticipeerd. We hebben gezocht naar mogelijkheden om de didactisch pedagogische lijn vanuit het vmbo door te trekken naar het mbo. Als uitvoeringslocatie van ROC Rivor verzorgen we nu als Gilde Vakcollege Techniek achttien erkende mbo-opleidingen (crebo's).

Wat was jullie vraag aan Hobéon?

"Omdat de opleiding Eerste Autotechnicus bij ROC Rivor niet goed uit de bus kwam bij het laatste inspectiebezoek, wilden we weten hoe de opleiding die door Gilde wordt uitgevoerd ervoor staat", vertelt Gerard. "Het inspectieonderzoek zou eind 2022 gaan plaatsvinden. Er was geen reden om aan te nemen dat het bij Gilde niet goed zou zitten, maar we wilden meer zekerheid en inzicht hebben met het inspectiebezoek in het verschiet. We hebben daarom Hobéon als onafhankelijke organisatie gevraagd om in februari 2022 een interne audit uit te voeren."

Hoe is de uitvoering van de opdracht gegaan?

Menno vertelt dat hij in voorbereiding op de interne audit een Teams-omgeving had gemaakt waarin alle informatie noodzakelijk voor de audit was verzameld. Alle documenten waren voorzien van een leeslijst, die niet alleen handig was voor de auditoren

van Hobéon, maar ook voor alle collega's van Gilde. Het dossier is nu de blauwdruk voor alle opleidingen. De totstandkoming van die blauwdruk is versneld door het bezoek van Hobéon. En alle informatie rondom een opleiding, zoals bijvoorbeeld de presentaties die Menno verzorgd voor collega's, zijn terug te vinden op de Teams-omgeving. Menno: "Iedereen kan daar altijd bij en zo kunnen we ook aan de Inspectie laten zien dat we een bijeenkomst hebben georganiseerd en wat daarin ter sprake is gekomen."

In voorbereiding op de interne audit is in afstemming tussen Menno en Heleen een auditprogramma opgesteld. Het panel sprak onder meer met leerlingen, docenten, bestuurders en leermeesters van bedrijven. Het opstellen van het programma en het bijeenbrengen van de verschillende gesprekspartners heeft Menno veel tijd gekost, maar hij zou het een volgende keer niet anders doen.

Gerard Meyer is sinds december 2021 teamcoördinator bij de Academie Ambacht & Technologie van ROC Rivor. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het BBL onderwijs dat namens ROC Rivor wordt verzorgd door Gilde Vakcollege Techniek.

Menno: “Als ik terugkijk, dan hebben we de auditgesprekken als heel zinvol ervaren. Het was een goede try-out voor het onderzoek van de inspectie.” Gerard merkt op dat de door Hobéon uitgevoerde audit niet voelde als een inspectiebezoek. “Auditoren Heleen en Marvin waren wel streng en doortastend, maar op een positieve en meedenkende manier. Het werd ons niet makkelijk gemaakt, maar de manier van vragen stellen was sympathiek en de sfeer was fijn. Soms hebben we interne audits en dan lijkt het alsof de inspectie in het kwadraat langs komt.” Menno kreeg ook van de docenten terug dat zij de sfeer tijdens de gesprekken fijn vonden; open, helder en transparant. Collega's voelden zich op hun gemak, waardoor ze openlijker spraken. Ook over zaken die misschien nog niet zo goed gaan.

Heleen Hanssens, adviseur bij Hobéon en auditor bij deze interne audit: “De gesprekken waren inderdaad erg prettig en daardoor zijn docenten eerder geneigd om dingen die hen dwarszitten te benoemen, zoals het gemis van een pedagogische blauwdruk. Daarover hebben we

tijdens de audit met de docenten gebrainstormd. Uit de brainstorm zijn concrete suggesties naar voren gekomen, waardoor er ook draagvlak is om ermee aan de slag te gaan en daadwerkelijk de kwaliteit van het onderwijs gezamenlijk te veranderen. Mijn ervaring is dat het creëren van een open sfeer helpt om meer informatie boven water te krijgen. Dit resulteert in een waardevoller advies aan de opleiding. Het is dus in ieders belang om een prettige en veilige sfeer te creëren.”

De interne audit heeft geresulteerd in een aantal concrete adviezen, die tot uitvoer konden worden gebracht voordat de inspectie eind 2022 langskwam. Menno en Gerard hebben alle ontwikkelpunten opgenomen in een verbeterplan dat iedere teamvergadering op de agenda staat zodat de voortgang kan worden bijgehouden. “Het feit alleen al dat we dit onderzoek hebben laten uitvoeren en de verbeterpunten nu goed bijhouden en monitoren, is een flinke verbetering van onze kwaliteitszorg”, meent Gerard. “Het is overigens voor ons wel extra ingewikkeld, omdat we te

maken hebben met twee organisaties, Rivor en Gilde, met elk hun eigen systemen en werkwijzen. Dat maakt het doorlopen van de PDCA-cyclus extra complex en tijdrovend. Beide instellingen hebben immers een eigen koersplan en verzorgen onderwijs voor een andere doelgroep. Op bestuursniveau is mede op basis van deze audit afgesproken de koersplannen meer op elkaar af te stemmen. En dan zijn er ook nog de sectorplannen, beleidsplannen van beide instellingen en twee kwaliteitssystemen, één vanuit Gilde en één vanuit Rivor. Dat is geen eenvoudige uitgangspositie.

Is er in jullie samenwerking iets veranderd n.a.v. het onderzoek?

Menno merkt dat hij nu wekelijks vragen krijgt van de examencommissie, die ook bezig is om haar kwaliteitszorgsysteem effectiever en efficiënter in te richten. “Al die vragen zijn niet altijd fijn, want ik moet daarvoor vaak stante pede informatie aanleveren. Tegelijkertijd weet ik dat dat ook ten goede komt aan onze eigen opleiding. Iedereen werkt nu hard om de basis op orde te krijgen, om te zorgen dat alle documenten er zijn, dat we in control zijn. Dat gebeurde allemaal ad hoc. We gaan toewerken naar meer structuur en planning.”

Menno Alberts is coördinator van de BBL-opleidingen (niveau 2 en 3) op de locatie van Gilde Vakcollege Techniek als uitvoeringslocatie van ROC Rivor. Hij is docent Metaalbewerking en is zelf ook leerling geweest bij Gilde Vakcollege Techniek, de grootste technische vmbo-school in Nederland.

Waar zijn jullie het meest trots op in jullie samenwerking? En waar liggen nog uitdagingen?

De heren zijn beiden trots op het wederzijdse vertrouwen dat er is. Er zijn geen verborgen agenda's en er wordt open en eerlijk met elkaar gepraat over het onderwijs. Dat is in alle lagen zo, van docenten tot bestuurders. Iedereen werkt met elkaar aan het klaarstomen van jongens en meiden voor de maatschappij.

Menno vindt dat de docenten ook een compliment verdienen. “Zij zijn enorm betrokken en durven het gesprek aan te gaan over de hobbels waar ze tegenaan lopen. Dat geeft ons de gelegenheid om daaraan te werken.” Gerard voegt toe dat de samenwerking tussen docenten van Rivor en Gilde over de inhoud van opleidingen nog wel verder geïntensiveerd mag worden. Heleen onderstreept dit. Met name de pedagogische leerlijn vormt volgens haar een uitdaging. Volgens Menno hebben zijn docenten ook moeten wennen aan het lesgeven op mbo-niveau. Op het vmbo is alles uitgekristalliseerd en zijn de eindtermen heel duidelijk. In het mbo wordt gewerkt met werkprocessen en daar moesten docenten aan wennen. Docenten moeten zich dat eigen maken en hun manier van lesgeven hierop aanpassen. Dat is ook richting de studenten die op het Gilde doorstromen van vmbo naar mbo. Zij merken dat hun docent hen in het mbo opeens op een andere manier benadert.

Hebben jullie tips voor andere scholen die, net als jullie, een samenwerking willen aangaan tussen vmbo en mbo?

Voor Menno is het allerbelangrijkste dat de leerling op nummer één staat. “Ik weet dat er andere vmbo-scholen zijn die samenwerken met een mbo, maar niet zoals wij dat doen op dezelfde locatie. Er moet een knip zijn tussen vmbo en mbo. Dat is iets waar we altijd mee worstelen. De leerling moet beseffen dat hij nu een mbo-opleiding volgt, terwijl het gebouw, de docenten en de regels nog steeds hetzelfde zijn. Het heeft bij ons jaren geduurd voordat we dat als docenten in ons eigen systeem hadden en dat zal bij leerlingen echt niet anders zijn.”

Een andere tip van de heren is om geregeld de samenwerkingsovereenkomst met elkaar te herijken. Het is bovendien belangrijk de juiste mensen bij elkaar te brengen, te zorgen dat iedereen weet wat van hem verwacht wordt en met wie hij moet samenwerken en bij wie hij informatie kan halen en brengen. Om goede samenwerking te faciliteren en stimuleren is een structurele afstemming van groot belang. Dat geldt voor alle niveaus. Het moeten niet alleen de bestuurders zijn die de meerwaarde zien van de samenwerking. In dat geval bestaat de kans dat als één van de bestuurders vertrekt, de samenwerking op losse schroeven komt te staan. De samenwerking moet op alle niveaus goed geborgd zijn.

Open en eerlijke communicatie, ook over financiële aangelegenheden en zaken waar je niet zo blij mee bent, is hierin essentieel. Gerard resumeert: “Transparantie” is in alles het toverwoord. In de kwaliteitsaudit, en ook in de samenwerking. “Door het bezoek van Hobéon is er een hechtere samenwerking ontstaan op alle niveaus. Er is bewustwording ontstaan bij de collega's, ze willen deze samenwerking niet meer loslaten. Dat resulteert nu in zeer frequent overleg met elkaar. Het heeft ons echt iets gebracht.”

Opleiding Eerste Autotechnicus

KWALITEIT

De opleiding is intussen als "voldoende" beoordeeld waarbij de inspectie zelfs uitsprak de samenwerking tussen vmbo en mbo en daarbij de doorlopende leerlijn als voorbeeld te zien.

Er is bewust- wording ontstaan bij de collega's